

Praha dne 22. července 2025
Č. j.: MZP/2025/210/1848
Sp. zn.: ZN/MZP/2025/210/312

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I (dále jen „MŽP“), jako příslušný nadřízený orgán podle ust. § 29 písm. a) zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o integrované prevenci“), ve spojení s ust. § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodlo ve zkráceném přezkumném řízení t a k t o:

I. Podle ust. § 98 správního řádu ve spojení s ust. § 97 odst. 3 správního řádu se **rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje**, odboru životního prostředí a zemědělství, (dále jen „KUSK“), **ze dne 3. 2. 2025 č.j.: 024030/2025/KUSK OŽP/Kot**, kterým byla vydána **16. změna integrovaného povolení č.j. 2972/30803/2005/OŽP** ze dne **16. 3. 2005**, opraveného rozhodnutím **MŽP č.j. 500/1029/503 28/05** ze dne **29. 8. 2005**, ve znění dalších změn

r u š í.

Citovaná 16. změna byla vydána provozovateli zařízení: **TOS-MET slévárna a.s.**, který má sídlo na adrese Staňkovského 1687, 250 88 Čelákovice, IČO 28793099 k provozu zařízení „**Slévárna šedé a tvárné litiny**“ uvedeného v příloze č. 1 zákona o integrované prevenci v kategorii: 2.4. – Provoz sléváren železných kovů o výrobní kapacitě větší než 20 t denně.

II. Podle ust. § 99 odst. 2 správního řádu nastávají účinky tohoto rozhodnutí ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í

KUSK provedl změnu integrovaného povolení a rozhodl o změně integrovaného povolení v řízení z moci úřední pro zařízení „Slévárna šedé a tvárné litiny“, jehož provozovatelem je společnost TOS-MET slévárna a.s., se sídlem Staňkovského 1687, 250 88 Čelákovice, IČO 28793099, a který je před orgány státní správy zastoupený na základě plné moci advokátní kanceláři HAVEL & PARTNERS s.r.o., se sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha, IČO 26454807.

Zařízení spadá dle přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci do kategorie 2.4. – Provoz sléváren železných kovů o výrobní kapacitě větší než 20 t denně, a je provozováno dle integrovaného povolení 2972/30803/2005/OŽP ze dne 16. 3. 2005, opraveného rozhodnutím MŽP č.j. 500/1029/503 28/05 ze dne 29. 8. 2005, ve znění pozdějších změn.

Řízení o změně integrovaného povolení bylo zahájeno podle § 13 písm. 3 zákona o integrované prevenci dne 5. 12. 2024 doručením oznámení ze dne 4. 12. 2024 č.j.: 159455/2025/KUSK OŽP/Kot s odkazem na provedený přezkum závazných podmínek integrovaného povolení. Z přezkumu byl sepsán protokol ze dne 19. 9. 2023 č.j. 123014/2023/KUSK OŽP/Kot, který byl zařazen do spisu.

Výsledkem řízení bylo rozhodnutí KUSK ze dne 3. 2. 2025 č.j.: 024030/2025/KUSK OŽP/Kot, kterým byla vydána 16. změna integrovaného povolení č.j. 2972/30803/2005/OŽP ze dne 16. 3. 2005, ve znění rozhodnutí MŽP č.j. 500/1029/503 28/05 ze dne 29. 8. 2005, a ve znění dalších změn. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 27. 2. 2025.

Následoval podnět k přezkumu rozhodnutí o 16. změně dotčeného integrovaného povolení (dále také „napadené rozhodnutí“) spolku SPOLEK PŘÁTELÉ PRO POLABÍ z.s. (dále „spolek“). Podnět není datován, MŽP jej obdrželo dne 31. 5. 2025 (dále jen „podnět“).

MŽP předepisuje, že podle § 94 odst. 1 správního řádu „V přezkumném řízení správní orgány z moci úřední přezkoumávají pravomocná rozhodnutí v případě, kdy lze důvodně pochybovat o tom, že rozhodnutí je v souladu s právními předpisy“.

Věcnou podstatou podnětu je nesouhlas se způsobem řešení prašnosti původem z otevřených střešních světlíků výrobní haly dotčené slévárny. Zmiňuje to úvodní shrnující odstavec podnětu, stejně jako popisná kapitola I. podnětu s obrazovou dokumentací. Problém je popisován jako dlouhodobé znečišťování okolí slévárny prachem a zápachem, není doložen důkazy ke konkrétnímu místu a datu.

Kapitola II. podnětu „Integrované povolení slévárny poskytuje přehled rozhodnutí o integrovaném povolení slévárny (dále „IP“) vč. všech změn a přehled položek emisních limitů v IP. Sděluje se zde, že „Z integrovaného povolení nelze dovodit, že by nějak řešilo emise pro ovzduší z odlévání slévárenských výrobků do netrvanlivých forem, které bez jakékoliv filtrace volně odcházejí přes otevřené světlíky do okolního ovzduší. Proč integrované povolení neřešilo znečištění ovzduší přes světlíky SLÉVÁRNY KÚSK nikdy nevysvětlil.“

Kapitola III. podnětu „Nutnost změny integrovaného povolení a nezákonnost ROZHODNUTÍ KÚSK“ blíže specifikuje několik problémů, které souvisí s hlediskem souladu 16. změny IP s právními předpisy. Spolek píše: „Od změny č. 16 integrovaného povolení jsme očekávali, že bude řešit nápravu současného stavu, kdy integrované povolení neřeší znečištění okolního ovzduší zplodinami vzniklými při odlévání slévárenských výrobků do netrvanlivých forem, kdy není ani známo složení a množství těchto zplodin a jejich vliv na životní prostředí. ROZHODNUTÍ KÚSK však nic neřešilo a integrované povolení nechalo v platnosti ve znění předchozích změn s ohledem na vyjádření SLÉVÁRNY, která považuje za zákonné znečišťování ovzduší zplodinami vzniklými při odlévání s ohledem na předpisy v oblasti bezpečnosti a hygieny práce.“

S tímto názorem SLÉVÁRNY nelze souhlasit. SLÉVÁRNA je povinná plnit jak požadavky zákona č. 200/2012 Sb., o ochraně ovzduší v pl. zn., tak požadavky na ochranu pracovního prostředí, tedy mimo jiné ust. § 7 vyhlášky č. 43/2025 Sb., o stanovení hygienických limitů chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb platné od 1. března 2025.

Požadavky právních předpisů v oblasti bezpečnosti a hygieny práce N E L Z E plnit na úkor požadavků na ochranu ovzduší. ROZHODNUTÍ KÚSK je nezákonné, když neřeší přípustnou míru (omezení) produkce emisí do ovzduší, které vznikají při odlévání slévárenských výrobků do netrvanlivých forem.

Navíc SLÉVÁRNA nikdy nepředložila výsledky měření, že větrání příslušných výrobních prostor světlíky, které jsou zároveň pobytovým pracovním prostředím, je uspokojivé a splňuje požadavky příslušných prováděcích předpisů na účinné větrání.

KÚSK též pochybil, když ve svém ROZHODNUTÍ neodůvodnil, proč se dle jeho závěrů nejedná o tzv. podstatnou změnu integrovaného povolení. KÚSK neuvážil, že m, že danou změnu integrovaného povolení nepovažoval za tzv. podstatnou změnu integrovaného povolení nepřipustil I spolkům účast v příslušném správním řízení a toto omezení práv měl dostatečně zdůvodnit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. listopadu 2020, č.j. 4 As 150/2019 – 54, zejména odst. [39]). K tomu ještě uvádíme, že právě obyvatelé Čelákovic a okolí, jejichž práva na příznivé životní prostředí chrání i spolky, jsou znečištěním ovzduší ze SLÉVÁRNY nejvíce dotčeni."

KUSK posoudil prováděnou změnu IP jako změnu nepodstatnou. V rozhodnutí se KUSK touto otázkou argumentačně vůbec nezabýval a neodůvodnil tak základní východisko svého správního postupu. Je to významná otázka, která ovlivňuje okruh účastníků řízení a podrobnost řízení. Neřešení této otázky vyúsťuje nutně do nezákonnosti rozhodnutí, neboť je v tomto ohledu nepřezkoumatelné. Pochybné je již zahájení řízení oznámením ze dne 4. 12. 2024 č.j.: 159455/2025/KUSK OŽP/Kot, které s odkazem na provedený přezkum závazných podmínek integrovaného povolení bez bližšího vysvětlení ohlašuje změnu IP, která „zajistí minimalizaci otevírání světlíků ve výrobní hale“, což bude evidováno a doplněno školením. Nehledě na to, že je navrhované opatření nekonkrétní, a tedy by bylo obtížně vymahatelné a zcela formální, protokol z přezkumu ze dne 19. 9. 2023 č.j. 123014/2023/KUSK OŽP/Kot, na který je odkazováno, neposkytuje pro takové opatření oporu, neboť nijak negativně nehodnotí dosavadní stav větrání výrobní haly pomocí světlíků, pouze konstatuje existenci této činnosti. Děje se tak v kapitole I. v úvodní části „Popis technologické jednotky podle přílohy č. 1 zákona č. 76/2002 Sb.“. Zde v dílčím kontrolním zjištění se píše: „V době kontroly byly otevřeny světlíky celkem 4 ks ve výrobních halách. Dle vyjádření Krajské hygienické stanice Středočeského kraje Ing. Evy Martinové: Na pracovišti musí být k ochraně zdraví zaměstnance zajištěna dostatečná výměna vzduchu přirozeným, nuceným nebo kombinovaným větráním. Nucené nebo kombinované větrání musí být použito vždy, když je přirozené větrání nedostatečné. Krajský úřad shledává, že provozovatel neporušuje otevřením světlíků platnou legislativu.“ Jak patrně, kontrolní zjištění neshledává rozpor se zákonem, spíše akcentuje otázku zdraví zaměstnanců, což by naopak mělo vést k zachování tohoto způsobu větrání výrobní haly. Závěrečná shrnující kontrolní zjištění v kapitole II. protokolu z přezkumu podmínek IP střešní světlíky výrobní haly vůbec nezmiňují. Zákonné východisko zahájení řízení ex offa na základě přezkumu podmínek IP zde nelze nalézt a věcně definovat. Proto nelze ani posoudit rozsah a dopady v řízení řešené změny IP, což je zásadním podkladem posouzení, zda jde či nikoli o podstatnou změnu IP ve smyslu § 2 písm. i) zákona o IP. Zavírání světlíků bez vlivu na zdraví pracovníků by teoreticky mohlo vést ke změně způsobu či omezení výroby atd., a mohlo by překročit mez nikoli podstatné změny IP. Proto i takto zdánlivě nepatrnou změnu dotčeného IP je třeba s odůvodněním zařadit

dle § 2 písm. i) zákona o IP. Procesní postup 16. změny dotčeného IP byl v rozporu se zákonem, což nutně postihlo i výsledné rozhodnutí.

Zde je možno podat vysvětlení k základnímu postoji spolku k danému řízení, vyjádřenému větou: „Od změny č. 16 integrovaného povolení jsme očekávali, že bude řešit nápravu současného stavu, kdy integrované povolení neřeší znečištění okolního ovzduší...“. Je nutno připomenout, že regulérnost řízení je z hlediska obsahu správním řádem posuzována podle předmětu uvedeného v žádosti či v oznámení o zahájení řízení ex offio. Jiné požadavky na předmět daného konkrétního řízení nelze později vznášet. Zde šlo dle oznámení o zahájení řízení jediné a pouze o ono otevírání světlíků. Samotný fakt, že 16. změna IP neřešila problém vlivu dotčené slévárny na okolí komplexně nelze rozhodnutí vytýkat.

MŽP na okraj podotýká, že pokud je technická úroveň zařízení v nějakém ohledu zpochybnitelná, zákon o IP v § 18 takovou situaci řeší přezkumem podmínek IP, přičemž příslušný úřad není zde odkázán jen na vlastní úsudek. Dne 6. prosince 2024 bylo v Úředním věstníku EU vydáno Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2024/2974 ze dne 29. listopadu 2024, kterým se stanoví Závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT) podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU pro kovářny a slévárny. V této souvislosti podtrhujeme § 18 odst. 3 zákona IP: „Úřad provede přezkum všech závazných podmínek integrovaného povolení, je-li zveřejněno rozhodnutí o závěrech o nejlepších dostupných technikách pro hlavní činnost zařízení podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu. Při přezkumu se zohlední všechny nové nebo aktualizované závěry o nejlepších dostupných technikách použitelné pro dané zařízení, které byly přijaty na úrovni Evropské unie podle čl. 13 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU od udělení povolení nebo jeho posledního přezkumu. Úřad na základě provedeného přezkumu zajistí, aby do 4 let od zveřejnění příslušných závěrů o nejlepších dostupných technikách byly závazné podmínky integrovaného povolení v souladu se závěry o nejlepších dostupných technikách a aby provozovatel zařízení byl povinen tyto podmínky dodržovat.“

Kapitola IV. podnětu „Přístup KÚSK k ochraně ovzduší v okolí SLÉVÁRNY“ se snaží dále dokládat nutnost komplexního opatření k ochraně vnějšího ovzduší. Stanovisko MŽP vyplývá z již výše řečeného.

Kapitola V. podnětu bez jakékoli argumentace jen prezentuje výtah ze stanoviska ČIŽP ke stížnosti spolku ze dne 19. 12. 2024 č.j.: ČIŽP/41/2024/13728, kde inspekce pro danou situaci konstatuje, že dochází k rozporu mezi povinnostmi vyplývajících ze zákona o ochraně ovzduší a požadavky na úseku ochrany zdraví při práci. ČIŽP „upozornila na nesoulad v integrovaném povolení Krajský úřad Středočeského kraje za účelem vydání změny integrovaného povolení, kdy bude jasně stanovena podmínka provozu týkající se odvádění vzduchu z prostoru haly.“ Sdělení inspekce je obecné a nevybočuje náhledu z MŽP na daný problém.

Stanovisko MŽP k rozhodnutí samému:

Rozhodnutí je předně obsahově bezpředmětné, neboť jde o změnu IP, kterou se nic nemění, i když výrok odkazuje na § 13 odst. 3 zákona o IP, jímž se stanoví obsah rozhodnutí.

Výrok rozhodnutí neodkazuje na § 19a odst. 3, kterým zákon o IP zakládá změnu IP nikoli podstatnou, a to v řízení ex offio na základě přezkumu. Právní charakter rozhodnutí je dále znejasněn konstatováním v odůvodnění rozhodnutí, kde se praví, že v daném případě „Krajský úřad se zhodnotil a uznal připomínky jako relevantní. Krajský úřad vydal rozhodnutí podle § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.“ Je to rovněž v rozporu s jiným tvrzením v odůvodnění: „Při řízení o změně integrovaného povolení krajský úřad zohlednil závěry z přezkumu podmínek integrovaného povolení. Z přezkumu byl sepsán protokol ze dne 19. 9. 2023 č.j. 123014/2023/KUSK OŽP/Kot, který byl zařazen do spisu. Krajský úřad na

základě přezkumu podle § 18 a 19 písm. e) v souladu s §19a odst. 3 zákona o integrované prevenci došel k závěru, že je nezbytné, aby krajský úřad provedl změnu integrovaného povolení – nepodstatnou změnu – v řízení z moci úřední". Odůvodnění rozhodnutí zde vykazuje dále vadu v tom, že nekonkretizuje, které zjištění přezkumu vedlo k nezbytné změně a konečně nepředkládá skutečné věcné důvody výroku a úvahy, kterými se KUSK sám řídil, jak to požaduje § 68 odst. 3 správního řádu. KUSK se omezil na prezentování výtahu ze stanoviska provozovatele slévárny a kusou větu, že „Krajský úřad se zhodnotil a uznal připomínky jako relevantní...". Z odůvodnění rozhodnutí nelze vyčíst ani to, o jaký technický problém provozu vůbec šlo. I to zapříčinilo nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

Lze uzavřít, že předmětné řízení i rozhodnutí samé vykazují množství vad, které způsobují nezákonnost rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podle ust. § 152 odst. 1 správního řádu podat **r o z k l a d** do 15 dnů ode dne jeho oznámení, k ministrovi životního prostředí, podáním učiněným u MŽP, odboru výkonu státní správy I, Vršovická 65, 100 10 Praha 10 – Vršovice.

JUDr. Hana Dvořáková, MBA

ředitelka odboru výkonu státní správy I

podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

SPOLEK PŘÁTELÉ PRO POLABÍ, z.s.

Ve Skále 190/13
250 88 Čelákovice
ISDS: 6na7385

TOS-MET slévárna a.s. (v zastoupení HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář)
Staňkovského 1687
250 88 Čelákovice
nfuqdq7

ISDS:

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha
ISDS: zz79uga

Po nabytí právní moci:

Česká inspekce životního prostředí, OI Praha

Wolkerova 40/11

160 00 Praha 6

ISDS: 4dkdzty

Krajský úřad Středočeského kraje

odbor životního prostředí a zemědělství

Zborovská 11

150 21 Praha 5

ISDS: keebyyf